

Hvert år ultimo april foretages således en opgørelse af de *private bankers kreditgivning* fordelt på erhverv og anvendelsesområde. I tabel 1 er foretaget en sammenfatning af denne statistik.

Det fremgår, at medens bankernes kreditgivning siden 1969 ialt er øget med ca. 44 pct., tegner de egentlige erhvervsmæssige kreditter sig kun for en vækst på 27 pct., medens byggelån er øget mere end dobbelt så stærkt, og kreditter i form af prioritetslån og til gruppen „andre formål“ er steget endnu stærkere. I sidstnævnte gruppe befinder sig foruden de statsgaranterede studielån en lang række

af typisk forbrugsbetonede lån. Det kan således nævnes, at en af grundene til, at kreditgivning til egentlig afbetalingsfinansiering er øget mindst, er den forskydning, der er sket i retning af, at banker (og sparekasser) i stigende grad yder lån direkte til købere af f. eks. biler, således at den egentlige afbetalingshandel i flere år har været stagnerende.

For *sparekassernes* vedkommende viser den tilgængelige regnskabsstatistik et tilsvarende billede, selvom regnskabsopstillingen er væsentligt anderledes.

Tabel 2. De større sparekassers kreditgivning ultimo april 1969-73.

Mia. kr.	1969	1972	1973	Procentvis årlig stigning			
				1969-72	1972-73		
Lån i landbrugsejendomme	1,5	1,4	1,5	÷	1	3	
Lån i beboelsesejendomme	4,8	6,0	7,3		8	20	
Lån mod håndpant	1,0	1,7	2,3		17	34	
Lån mod selvskyldnerkaution	1,0	1,4	1,7		12	23	
Lån til andelsselskaber, foreninger el. lign.	0,4	0,5	0,5		2	2	
Lån til kommuner mod kommunegaranti el. lign.	1,4	1,4	1,3		0	÷	4
Kassekredit	2,2	3,6	4,4		19	20	
Lån uden særskilt sikkerhed	—	0,1	0,1		35	61	
I alt	12,3	16,1	19,1		9	18	

Tabellen dækker ca. 99 pct. af samtlige sparekassers udlån.

Siden 1969 er de større sparekassers samlede udlån øget med ca. 55 pct. Lån til landbrug, andelsselskaber og kommuner har været stagnerende. De øvrige grupper — lån i beboelsesejendomme, lån mod håndpant, selvskyldnerkaution og i form af kassekredit — viser betydelig stigningstakt. Disse grupper dækker udover lån til — typisk mindre — erhvervsvirksomheder også over udlån til ikke-erhvervsformål.

Den her beskrevne forskydning i sammensætningen af pengeinstitutternes udlånsportefølje hænger selvsagt i ikke ringe grad sammen med, at det gennem pengepolitikken i denne periode har været tilstræbt, at erhvervsvirksomhederne i vidt omfang skulle dække deres lånebehov gennem låntagning i udlandet. Selvom dette kan forklare, at pengeinstitutternes erhvervsprægede udlån er vokset relativt langsommere end de mere forbrugsorienterede lån, må det imidlertid fremhæves, at den hurtige og også absolut set betydelige forøgelse i de sidstnævnte udlån i sig selv har bidraget til den stærke vækst i den indenlandske efterspørgsel, der er udgået fra det private forbrug og boligbyggeriet.

3. Det er regeringens opfattelse, at den omtalte udvikling i pengeinstitutternes udlånsaktivitet må tilsige, at der søges tilvejebragt mulighed for i højere grad end hidtil at søge långivningen tilpasset i overensstemmelse med den målsætning, der forfølges i den økonomiske politik. Dette må for det første indebære, at man ikke begrænser sig til en generel regulering af långivningen, men også i fornødent omfang regulerer långivningen til bestemte formål. For det andet må der lægges vægt på, at en sådan mere indgribende regulering ikke resulterer i, at de enkelte pengeinstitutter på den ene eller anden måde unddrager sig de heraf følgende forpligtelser.

Det er imidlertid klart, at de hensyn, der søges tilgodeset gennem reguleringen af udlånsvirksomheden, kan varetages på den mest smidige måde gennem aftaler mellem Nationalbanken og pengeinstitutterne. For at sikre den fornødne fasthed i et sådant mere vidtgående aftalekompleks har regeringen imidlertid fundet det nødvendigt at søge gennemført en bemyndigelse til i givet fald at udstede forskrifter for de private pengeinstitutters udlånsvirksomhed. Da det nuværende aftalekom-